

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
08 липня 2015 року № 152-Н

Форма № П-2.04

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра товарознавства продовольчих товарів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор ПУЕТ

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«__» _____ 20__ р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва» для студентів напряму підготовки 6.051401 «Біотехнологія»

Факультет товарознавства, торгівлі та маркетингу

Полтава 2016

Робоча навчальна програма з навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва» для студентів напряму підготовки 6.051401 «Біотехнологія» на 2 семестр 2016-2017 навчальний рік

Укладачі: к.с.-г.н., доц.. Бургу Ю.Г.

Робоча навчальна програма обговорена і схвалена на засіданні кафедри
« ___ » _____ 2016 р.
протокол № _____
Зав. кафедри _____ проф. Бірта Г.О.

«СХВАЛЕНО»

Голова науково-методичної групи з напряму підготовки і спеціальності
протокол № _____
від « ___ » _____ 20__ р.
_____ проф. Бірта Г.О.

ПОГОДЖЕНО

Методист 1 категорії науково-навчального центру

« ___ » _____ 20__ р.

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ 1. Загальна характеристика дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва»	5
Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр	6
Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять	7
Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва»	8
Розділ 5. Самостійна робота студентів	11
Розділ 6. Методики активізації процесу навчання	13
Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	15
Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	17
Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення	17

Вступ

Дисципліна «Основи рослинництва і тваринництва» вивчається в 4 семестрі студентами напряму підготовки 6.051401 «Біотехнологія».

Мета дисципліни - формування у майбутніх спеціалістів системи спеціальних теоретичних знань щодо різноманітних видів, форм і сортів польових культур та порід сільськогосподарських тварин.

Завдання дисципліни – вивчити види, форми і сорти польових культур, теоретичні основи і практичні прийоми одержання високих і сталих урожаїв при найменших затратах праці і матеріальних ресурсів; вивчити основні породи сільськогосподарських тварин та отримання тваринницької продукції.

Вивчення дисципліни надасть фахівцям необхідні знання з загальної специфіки продукції рослинного і тваринного походження окремих регіонів України, раціонального використання і формування ресурсів, впливу різних факторів на виробництво продукції.

Одержання міцних знань з цієї дисципліни неможливе без систематичної самостійної роботи студентів над навчальними матеріалами, роботи в лабораторіях, кабінетах кафедри, на практичних заняттях і при виконанні самостійних завдань.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- стан та перспективи розвитку рослинництва і тваринництва в Україні;
- значення, морфологічні і біологічні особливості польових культур, різноманітність їхнього використання, поширення та потенціал урожайності;
- теоретичні основи і практичні прийоми одержання високих урожаїв при найменших затратах праці і матеріальних ресурсів
- сучасні технології вирощування безпечної продукції у різних ґрунтово-кліматичних зонах України;
- шляхи і способи поліпшення якості сільськогосподарської рослинницької і тваринницької продукції;
- способи зменшення затрат праці і засобів виробництва у процесі виробництва сільськогосподарської продукції.

Вміти:

- планувати і організовувати виконання виробничих процесів у рослинництві і тваринництві;
- розробляти, удосконалювати та реалізовувати прогресивні технології у рослинництві і тваринництві;
- користуватись отриманими практичними навичками виробництва, оцінки якості, проведення ідентифікації та формування ресурсів сільськогосподарської продукції.

Навчальна програма схвалена Вченою радою ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» 22.02.2012. року, протокол № 2.

Розділ 1. Загальна характеристика дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва»

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва» для студентів напряму підготовки 6.051401 «Біотехнологія»

Характеристика навчальної дисципліни
1. Кількість кредитів за ECTS: 3.
2. Кількість модулів: денна <u>2</u> , заочна <u>-----</u> .
3. Нормативна (варіативна) у відповідності до навчального плану (<i>вказати</i>): <u>варіативна</u>
4. Курс: денна <u>2</u> , заочна <u>-----</u> .
5. Семестр: денна <u>4</u> , заочна <u>-----</u> .
6. Денна форма навчання, годин: – загальна кількість: 4 семестр <u>108</u>
- лекції: 4 семестр <u>18</u>
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 4 семестр <u>14</u>
- самостійна робота: <u>66</u>
- вид підсумкового контролю (<i>вказати</i> : ПМК (залік), екзамен): 4 семестр <u>ПМК</u> ,
- кількість годин на тиждень: <u>2</u>
7. Заочна форма навчання, годин: - загальна кількість: <u>---</u>
- лекції: <u>----</u>
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: <u>----</u>
- самостійна робота: <u>----</u>
- вид підсумкового контролю (<i>вказати</i> – ПМК (залік), екзамен): <u>-----</u>

Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять

Таблиця 3. Тематичний план дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва»

№ п/п	Назва розділу, модуля, теми	Кількість годин				
		аудиторні		позааудиторні		разом
		лекції	прак	ікр	ср с	
Змістовий модуль 1. «Основи рослинництва»						
1	Тема 1. Зернові культури	2	2	-	8	12
2	Тема 2. Зернобобові культури	2	2	-	8	12
3	Тема 3. Коренеплоди	2	-	2	8	12
4	Тема 4. Олійні культури	2	-	2	8	12
Змістовий модуль 2. «Основи тваринництва»						
5	Тема 5. Скотарство	2	2	-	8	12
6	Тема 6. Свинарство	2	2	-	8	12
7	Тема 7. Вівчарство і козівництво	2	2	2	6	12
8	Тема 8. Конярство	2	2	4	6	14
	Тема 9. Кролівництво	2	2	-	6	10
Всього		18	14	10	66	108

Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва»

Таблиця 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва», яка викладається для студентів денної форми навчання

Назва модуля, теми та питання, що розглядаються на лекції	Обсяг годин	Назва теми практичного заняття	Обсяг годин	Навч. метод літ-ра
Змістовий модуль 1. «Основи рослинництва»				
Тема 1. Зернові культури Лекція 1 1. Загальна характеристика зернових культур. 2. Пшениця: господарське значення; райони вирощування; біологічні особливості. 3. Жито озиме: господарське значення; райони вирощування; біологічні особливості. 4. Біологічні особливості і технологія вирощування трітікале.	2	Практичне заняття 1. Господарське значення та біологічні особливості зернових культур 1. Визначити ознаки хлібних злаків I і II груп 2. Розглянути основні зернові культури	2	1,8,10
Тема 2. Зернобобові культури Лекція 2 1. Загальна характеристика зернобобових культур 2. Люпин: господарське значення, біологічні особливості та технологія вирощування. 3. Горох. Біологічні особливості і технологія вирощування. 4. Соя: господарське значення, біологічні особливості та технологія вирощування.	2	Практичне заняття 2. Господарське значення та біологічні особливості зернових бобових культур 1. Визначити відмінні ознаки насіння зернових бобів Розглянути основні зернобобові культури	2	1,8,10
Тема 3. Коренеплоди	2			1,5,10

Лекція 3. 1. 1. Цукровий буряк. 2. 2. Кормовий буряк. 3. 3. Кормова морква, турнепс.				
Тема 4. Олійні культури Лекція 4. 1. Загальна характеристика олійних культур. 2. Морфологічні особливості олійних культур. 3. Сорти та врожайність олійних культур.	2			1,4,10
Всього за 1 модуль	8		4	
Змістовий модуль 2. «Основи тваринництва»				
Тема 5. Скотарство Лекція 5. 1. Господарське значення і біологічні особливості великої рогатої худоби 2. Молочна продуктивність корів 3. М'ясна продуктивність великої рогатої худоби 4. Біологічні властивості великої рогатої худоби	2	Практичне заняття 3. Вивчення і оцінка екстер'єру, продуктивно-сті та основних порід великої рогатої худоби 1. Намалюйте в робочому зошиті контур корови і позначте статі 2. Дати характеристику порід великої рогатої худоби	2	1, 10
Тема 6. Свинарство Лекція 6 1. Породи універсального напрямку продуктивності 2. Породи м'ясного напрямку продуктивності 3. Породи сального напрямку продуктивності	2	Практичне заняття 4. Вивчення і оцінка екстер'єру, продуктивно-сті та основних порід свиней 1. Намалюйте в робочому зошиті контур свині і позначте статі 2. Дати характеристику порід свиней різного напрямку продуктивності	2	1,2,9
Тема 7. Вівчарство і козівництво. Лекція 7 1. Походження та одомашнення овець	2	Практичне заняття 5. Вивчення і оцінка екстер'єру, продуктивності та основних порід овець	2	1,3,4

2. Світове виробництво продукції вівчарства		1. Намалуйте в робочому зошиті контур вівці і позначте статі		
3. Біологічні особливості овець		2. Дати характеристику порід овець		
4. Біологічні особливості кіз.				
Тема 8. Конярство Лекція 8	2	Практичне заняття 6. Вивчення статей та опис мастей коней, їх продуктивність та основні породи	2	1,4,6
1. Оцінка коня за зовнішнім виглядом		1. Вивчити статі коня. Намалуйте в робочому зошиті контур і позначте статі коня		
2. Мاستі, відмітини і прикмети		2. Дати характеристику порід коней		
3. Основні аллюри: крок, рись, галоп, інохідь				
4. Основні напрями і породні ресурси конярства				
Тема 9. Кролівництво Лекція 9	2	Практичне заняття 7. Оцінка порід кролів за екстер'єром та продуктивними якостями	2	1,7
1. Способи оцінки екстер'єру кролів		1. Вивчити статі кроля. Проставити в зошиті контур кроля і позначити на ньому статі		
2. Основні проміри, як вони міряються, мірні інструменти		2. Записати основні екстер'єрні показники та продуктивність кролів.		
3. Ознаки, що враховують при визначенні напрямку продуктивності кролів				
Всього за 2 модуль	10		10	
Всього	18		14	

Розділ 5. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва» являється однією з форм організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів. Робота проводиться за графіком, який передбачено у розкладі навчального процесу кафедри.

Під час проведення самостійних занять з дисципліни передбачається персональна робота викладача з окремими студентами з метою підвищення рівня їхньої підготовки. Це допомога в опрацюванні матеріалу, що був погано засвоєний; допомога в підготовці реферативної доповіді; наданню індивідуальним завданням творчого спрямування.

Час, що відводиться на консультації, присвячується роз'яснювальній роботі з боку викладача, а саме наданню відповідей студентам на конкретні запитання з навчальної дисципліни або поясненню певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Завдяки проведенню таких занять студенти мають можливість перевірити свої знання, набуті в процесі самостійної роботи. Ця перевірка здійснюється або у вигляді тестів, контрольних робіт, або в усній співбесіді.

Самостійна робота є ефективною формою навчального процесу, яка дозволяє студенту в повній мірі засвоїти програмний матеріал «Основи рослинництва і тваринництва».

В таблиці 6 наведено засоби контролю виконання самостійної роботи студентів, які застосовуються при викладанні даної навчальної дисципліни.

Таблиця 6. Самостійна робота студентів з дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва»

№ п/п	Назва розділу модуля, теми, з якої виносяться питання на самостійне опрацювання	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно	Література (порядковий номер за переліком)	Засоби контролю знань
Змістовий модуль 1. «Основи рослинництва»				
1	Тема 1. Зернові культури	Морфологічні особливості зернових культур	1,8,10	Письмове виконання завдань
2	Тема 2. Зернобобові культури	Морфологічні особливості зернових бобових культур	1,8,10	Письмове виконання завдань
3	Тема 3. Коренеплоди	Відмінні ознаки коренів коренеплодів	1,5,10	Письмове виконання завдань
4	Тема 4. Олійні культури	Відмінності олійних культур за листям	1,4,10	Письмове виконання завдань
Змістовий модуль 2. «Основи тваринництва»				
5	Тема 5. Скотарство	Вплив окремих чинників на якість яловичини	1, 10	Письмове виконання завдань
6	Тема 6. Свинарство	Вплив окремих чинників на якість свинини	1,2,9	Письмове виконання завдань
7	Тема 7. Вівчарство і козівництво.	Продуктивність для окремих груп порід овець	1,3,4	Письмове виконання завдань
8	Тема 8. Конярство	Напрями конярства	1,4,6	Письмове виконання завдань
9	Тема 9. Кролівництво	Використання продукції кролівництва	1,7	Письмове виконання завдань

Розділ 6. Методики активізації процесу навчання

Для активізації процесу навчання студентів викладач повинен застосувати різноманітні навчальні технології та засоби:

- на лекціях намагатись зосереджувати увагу студентів на найбільш актуальних проблемних питаннях;
- заохочувати студентів до критичного сприйняття нового матеріалу замість пасивного конспектування;
- лекція має бути науковою, доступною і цікавою, сприяти глибокому аналізу та засвоєнню матеріалу;
- на практичних заняттях створювати умови для творчого підходу для вирішення поставлених завдань;
- з окремих питань програми ефективними формами активізації навчального процесу можуть бути диспути, дискусії, проблемні ситуації, виконання тестів тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів мають стати чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності. Кращі студенти залучаються до науково-дослідницької роботи на кафедрі, участі в наукових конференціях.

Основними методиками для активізації пізнавального процесу при вивченні дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва» під час навчання студентів будуть:

При проведенні лекційних занять:

- Проблемні лекції. Спрямовані на висвітлення основних змін в теорії про раціональне харчування, використання непродовольчих товарів, принципів класифікації і кодування товарів, формування асортименту. Постановка в лекціях конкретних проблем, що зустрічаються в практичній та теоретичній діяльності буде спонукати студентів до критичного осмислення проблем, активного пошуку їх вирішення, а викладачеві дасть можливість значно активізувати їх пізнавальну діяльність.

- Міні-лекції. В зв'язку з обмеженістю часу проведення аудиторних навчальних занять достатня частина лекцій проводиться у вигляді структурно-логічних схем, таблиць, діаграм. Для цього використовуються технічні засоби навчання.

При проведенні практичних занять:

- Робота в малих групах. Під час проведення практичних занять підгрупа студентів розбивається на 2-3 робочі групи, які разом опрацьовують навчальні завдання.

Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю і підсумкового контролю знань (ПМК).

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного контролю і на іспиті.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення робіт, умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал.

Об'єктами поточного контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва» є:

- а) систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
- б) виконання завдань для самостійного опрацювання;
- в) виконання модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на заняття; результати виконання і захисту практичних робіт.

При виконанні модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль буде проводитись у формі відповідей на теоретичні питання під час проведення контрольних робіт, виконання самостійних завдань.

Засоби поточного контролю вивчення дисципліни є:

- опитування на заняттях;
- перевірка виконання завдань для практичних робіт;
- виконання модульних контрольних робіт.

Таблиця 7. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 8. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Основи рослинництва і тваринництва»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	1. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10

Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни: дистанційний курс.

Розділ 9. Інформаційно-методичне забезпечення

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Основи рослинництва і тваринництва. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 282 с.
2. Василенко Д.Я., Меленчук Е.И. Свиноводство и технология производства свинины. – К., 1988. – 164 с.
3. Васильев Н.А., Целютин В.К. Овцеводство и технология производства шерсти баранины. – М.: Агропромиздат, 1990. – 320 с.
4. Вирощування екологічно чистої продукції рослинництва / За ред. Е.Г. Дегодюка, - К., 1992. – 184 с.
5. Глеваський І.В. Буряківництво. – К.: Вища школа, – 1991. – 88 с.
6. Гопка М.Б., Хоменко М.П., Павленко П.М. - Конярство. К.: Вища освіта. 2004. – 320 с.
7. Мирось В.В., Калмиков К.В., Зайцев О.Г. Довідник кролівника і звіророда. – К., 1980. – 128 с.
8. Мусатов О.Г. Ранні зернофуражні культури. – К.: Урожай, 1992. – 112 с.
9. Рибалко В.П., Буркат В.П. Селекція та гібридизація у свинарстві. – К. – 1996. – 143 с.
10. Титаренко В.П. Сучасне сільськогосподарське виробництво: навчальний посібник. – Полтава, 2006. – 457 с.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни

«Основи рослинництва і тваринництва»

Напрямок підготовки, спеціальність, ППС (назви, шифр) _____ напрям підготовки 6.051401 «Біотехнологія» _____

Кафедра _____ Товарознавство продовольчих товарів _____ доц Бургу Ю.Г..

_____ 4 семестр _____ 2016-2017 _____ навчального року

станом на _____ 01.09 _____ 2016 року

Складові навчально-методичного комплексу	Наявність			Дата затвердження (рік видання) (укр. мовою)
	укр. мова	англ. мова	рос. мова	
1. Навчальна програма	+			2012
2. Робоча навчальна програма	+			2016
3. Дистанційний курс	+		+	2015
4. Плани семінарських занять	x			
5. Навчальні завдання для практичних занять	+			2014
6. Лабораторний практикум	x			
7. Збірник ситуаційних завдань (кейси)	x			
8. Ділові ігри	x			
9. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання	+			2014
10. Завдання для контрольних робіт та методичні рекомендації до їх виконання для студентів заочної форми навчання	x			
11. Тематика курсових робіт (проектів) та методичні рекомендації до їх виконання	x			
12. Тести вхідного контролю знань студентів	+			2014
13. Пакети комплексних контрольних робіт та критерії їх оцінювання	x			
14. Пакети завдань для поточного контролю (відповідно до робочої навчальної програми)				
14.1. Завдання для поточних контрольних робіт (за наявністю в РНП)				
14.2. Пакети завдань для колоквиумів (за наявністю в РНП)	x			
14.3. Завдання для РГР, РР (за наявністю в РНП)	x			
14.4. Модульний контроль (поточні модульні роботи)	+			2014
14.5. Пакети тестів для студентів денної та заочної форм навчання	+			2014
15. Підсумковий контроль знань студентів				
15.1. Питання для підготовки до ПМК (заліку)	+			2014
15.2. Комплект екзаменаційних білетів	x			
16. Тематика науково-дослідної роботи студентів	x			
17. Інші авторські видання викладачів кафедри з навчальної дисципліни, у т.ч. з грифом МОН України та грифом ПУЕТ:				
- підручники				
- навчальні посібники	+			2014
- навчально-методичні посібники				
- курс лекцій				
- опорні конспекти лекцій				
- практикум				
- інші				

Примітка 1. У листі структури слід робити відповідну відмітку у тих пунктах, які не передбачені (наприклад, проставити «x» або «не передбачено»).

Примітка 2. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни зберігається на кафедрі.

ПІДГОТОВЛЕНО

Провідний викладач

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

НМКД перевірено під час проведення внутрішнього аудиту процесу «Навчально-методичне забезпечення»

Начальник НМЦ управління якістю діяльності

_____ (підпис)

_____ (ініціали,
дата перевірки)

_____ (прізвище)

Директор науково-навчального центру

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)